

4036189 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : โภชนาวิทยา ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : ปัจจัยส่วนบุคคล / ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน / ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร / ผู้สูงอายุ

อัมพร เกิดผลวัฒนา : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ : โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศูนย์บริการสาธารณสุข 3 บางซื่อ (FACTORS RELATED TO FOOD SUPPLEMENT USAGE AMONG ELDERLY OF ELDERLY CLUBS : CHULALONGKORN HOSPITAL AND HEALTH SERVICE CENTER 3 BANGSUE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ภารดี เต็มเจริญ, ค.ม.,M.P.H., เรวดี จงสุวัฒน์, M.S.,Ph.D., สุวัฒน์ ศรีสรจักร์, กศ.บ.,สค.ม. 136 หน้า. ISBN 974-663-341-4

การใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในกลุ่มผู้สูงอายุมีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากเชื่อว่าผลิตภัณฑ์เสริมอาหารช่วยให้มีอายุยืนยาวขึ้น และจำเป็นต้องรับประทานผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ซึ่งความเชื่อนี้อาจทำให้เกิดอันตรายจากการได้รับสารอาหารเกินความต้องการของร่างกายได้ การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารกับการใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารซึ่งแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ วิตามินและเกลือแร่ ของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศูนย์บริการสาธารณสุข 3 บางซื่อ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 - 74 ปี จำนวน 210 คน โดยการสัมภาษณ์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล แบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และแบบแผนการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ วิตามินและเกลือแร่

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพประจำร้อยละ 23.8 ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพที่ใช้ประจำมากที่สุด คือ ชุปไก่สกัด วิตามินและเกลือแร่ใช้ประจำร้อยละ 25.7 วิตามินที่ใช้ประจำมากที่สุดคือ วิตามินบีรวม เกลือแร่ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ประจำมากที่สุด คือ แคลเซียม ปริมาณวิตามินและเกลือแร่เฉลี่ยต่อวันที่ผู้สูงอายุได้รับเสริมประจำส่วนมากเกินกว่าข้อกำหนดสารอาหารที่ควรได้รับประจำวัน โดยเฉพาะวิตามินอีและเหล็ก ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ได้แก่ รายได้ต่อบุคคล ระดับการศึกษา ภาวะสุขภาพ และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ($P = 0.000, 0.00002, 0.030$ และ 0.005 ตามลำดับ) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้วิตามินและเกลือแร่ ได้แก่ เพศ รายได้ต่อบุคคล ระดับการศึกษา และความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน ($P = 0.003, 0.0001, 0.003$ และ 0.026 ตามลำดับ)

การศึกษานี้ ชี้ให้เห็นแนวโน้มว่าผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุที่ใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นบุคคลที่มีการศึกษาสูง รายได้ดี และมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง-ภายนอกตนต่ำ แสดงว่าการเชื่อข้อมูลข่าวสารและการตัดสินใจใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้สูงอายุกลุ่มนี้เกิดจากการตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น จึงควรเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับผลเสียของการได้รับสารอาหารเกินความต้องการของร่างกาย และแนะนำการบริโภคอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุโดยไม่จำเป็นต้องใช้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร